

DATOS IDENTIFICATIVOS

O Fenómeno Relixioso e a Evolución do Patrimonio Eclesiástico na Galicia Contemporánea

Materia	O Fenómeno Relixioso e a Evolución do Patrimonio Eclesiástico na Galicia Contemporánea			
Código	O02M054V01115			
Titulación	Máster Universitario en Historia, Territorio e Recursos Patrimoniais			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1º	1C
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Rodriguez Lago, Jose Ramon			
Profesorado	Rodriguez Lago, Jose Ramon			
Correo-e	jrlago@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A1	Establecer relacións entre as características dos conceptos analizados e dos contextos e dinámicas sociais e políticas estudadas.
A3	Identificar as bases metodolóxicas e historiográficas sobre as que se sostén a interpretación dun determinado fenómeno histórico.
A4	Interpretar os fenómenos sociais e culturais así como os conflitos políticos á luz da súa xenealoxía fenomenolóxica e conceptual.
A5	Realizar actividades de investigación arquivística, museística, bibliográfica, audiovisual e informática aplicadas aos campos da historia, o territorio e os recursos patrimoniais.
A8	Capacidade para a toma de decisións sobre a función que se lle asigna ao patrimonio, a súa posta en valor e uso público.
A11	Capacidade para elaborar estratexias encamiñadas á recuperación do patrimonio.
A12	Capacidade para a difusión e divulgación do coñecemento científico e creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o patrimonio.
B1	Analizar, sintetizar e interrelacionar feitos e conceptos histórico-xeográficos e artísticos dende unha perspectiva crítica.
B2	Establecer hipóteses a partir de datos dispoñibles e proceder á súa confirmación ou refutación mediante a aplicación dunha metodoloxía científica.
B3	Dominar a formulación de problemas de investigación teórica e aplicada.
B4	Coñecer e utilizar os recursos documentais máis recentes en relación coa temática do mestrado.
B5	Traballar interdisciplinarmente
B7	Presentar por escrito os resultados do traballo de investigación con criterios de calidade científica.
B8	Aplicar a informática e outros medios audiovisuais ao traballo de fin de mestrado.
B9	Comprometerse a desenvolver e manter unha actitude ética tanto no seu traballo coma nas súas relacións sociais.
B10	Mostrar sensibilidade ante a problemática ambiental.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Tipoloxía	Resultados de Formación e Aprendizaxe
1. Capacidade de análise e síntese	saber facer	B1
Establecer relacións entre as características dos conceptos analizados e dos contextos e dinámicas sociais e políticas estudadas.	saber facer	A1
2. Aprender autónomamente	saber facer	B2
Identificar as bases metodolóxicas e historiográficas sobre as que se sostén a interpretación dun determinado fenómeno histórico.	saber	A3
3. Traballar individualmente ou en equipo	saber facer	B3
Interpretar os fenómenos sociais e culturais así como os conflitos políticos á luz da súa xenealoxía fenomenolóxica e conceptual.	saber	A4
4. Resolver problemas de forma efectiva	saber facer	B7
Realizar actividades de investigación arquivística, museística, bibliográfica, audiovisual e informática aplicadas aos campos da Historia, o territorio e os recursos patrimoniais.	saber facer	A5
5. Capacidade de xestionar a información	saber facer	B5
Capacidade para a toma de decisións sobre a función que se asigna ao patrimonio a súa posta en valor e uso público.	saber facer	A8
6. Comunicarse de forma efectiva nas relacións interpersonais	saber facer	B9
Capacidade para elaborar estratexias encamiñadas á recuperación do patrimonio.	saber facer	A11
7. Saber tomar decisións	Saber estar / ser	B8
Analizar, sintetizar e interrelacionar feitos e conceptos histórico-xeográficos e artísticos dende unha perspectiva crítica.	saber	B1
9. Preocupación pola calidade	Saber estar / ser	B10
Coñecer e utilizar os recursos documentais máis recentes en relación coa temática do mestrado.	saber facer	B4
Coñecemento dos principios ideolóxicos e dos actores que condicionan as relacións laborais no mundo actual	saber	A12
Aplicar a informática e outros medios audiovisuais ao traballo de fin de mestrado.	saber facer	B8
Comprometerse a desenvolver e manter unha actitude ética tanto no seu traballo coma nas súas relacións sociais.	Saber estar / ser	B9

Contidos

Tema		
1. Introducción ao fenómeno relixioso e ao patrimonio eclesiástico. Conceptos clave.	Relixiosidade, relixións e igrexas. Secularización e modernización. Tradicionalismo, fideísmo, integrismo. Tolerancia e liberdade de relixións. Modernidade, laicidade e laicismos. Propiedade e patrimonio.	
2. Patrimonio inmaterial e confesións relixiosas.	Símbolos, ritos e liturxias. As crenzas e as ideas. Os imaxinarios sociais.	
3. Patrimonio material e confesións relixiosas.	O chan. Os edificios. Os medios de comunicación. As obras artísticas. Os recursos financeiros.	
4. Evolución do patrimonio eclesiástico en España e Galicia durante a Idade Contemporánea.	Final do Antigo Réxime (1760-1836) O Estado liberal (1836-1868) O Sexenio democrático (1868-1874) A Restauración (1874-1936) A II República (1931-1936) O nacional-catolicismo (1936-1975).	
5. O patrimonio das confesións relixiosas en España e Galicia (1976-2008).	A Igrexa católica. As Igrexas evanxélicas. A comunidade islámica. A comunidade xudía.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	12	18	30
Traballos tutelados	8	12	20
Traballos e proxectos	5	20	25

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directoras dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballos tutelados	O estudante, de forma individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/a estudante/s que inclúe a busca e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...

Atención personalizada

Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Orientación, asesoramento e seguimento do traballo do alumno/a na aula ou mediante a comunicación por correo electrónico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Asistencia e participación no traballo da aula.	20 %
Traballos tutelados	Seguimento na aula e presentación das respostas a un cuestionario sobre o traballo desenvolvido.	40 %
Traballos e proxectos	Presentación ante o grupo de traballo da investigación realizada no tema elixido.	40 %

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno que non poda participar nas clases presenciais deberá manterse informado do traballo realizado nas clases mediante a comunicación co profesor a través do e-mail. O alumno poderá realizar un traballo de investigación na temática proposta baixo o asesoramento do profesor. A presentación do traballo e o seu seguimento será valorada como unha proba de avaliación global polo profesor da materia. Os alumnos da segunda convocatoria poderán optar tamén por esta segunda vía de avaliación.

Bibliografía. Fontes de información

BURLEIGH, MICHAEL, **CAUSAS SAGRADAS. RELIGIÓN Y POLÍTICA EN EUROPA DE LA PRIMERA GUERRA MUNDIAL AL TERRORISMO ISLAMISTA**, MADRID 2006,
DÍAZ-SALAZAR, RAFAEL, **ESPAÑA LAICA. CIUDADANÍA PLURAL Y CONVIVENCIA DEMOCRÁTICA**, MADRID 2007,
BURLEIGH, MICHAEL, **PODER TERRENAL. RELIGIÓN Y POLÍTICA DE LA REVOLUCIÓN FRANCESA A LA PRIMERA GUERRA MUNDIAL**, MADRID 2005,
POLLARD, JOHN F., **EL VATICANO Y SUS BANQUEROS. LAS FINANZAS DEL PAPADO MODERNO, 1850-1950**, BARCELONA, 2007,
RODRÍGUEZ LAGO, JOSÉ RAMÓN, **LA IGLESIA EN LA GALICIA DEL FRANQUISMO**, A CORUÑA, 2004,
KEPEL, GILLES, **LAS POLÍTICAS DE DIOS**, BARCELONA, 2006,
CALLAHAN, WILLIAM J., **LA IGLESIA CATÓLICA EN ESPAÑA (1875-2002)**, BARCELONA, 2002,

Recomendacións